

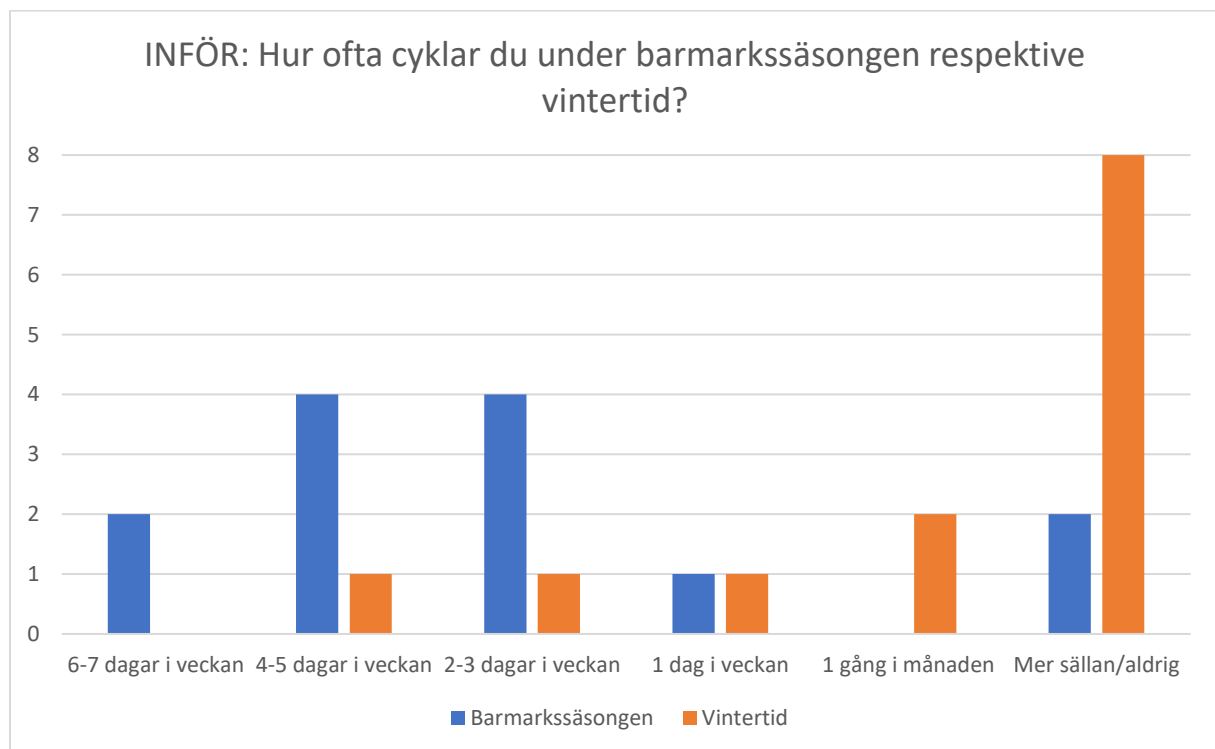
Utvärdering av Vintertramparna 2018/2019

Utvärderingen är baserad på de svar deltagarna lämnade i en enkät före projektets start och i en enkät när projektperioden avslutades.

Kort om deltagarna

Tretton personer, åtta kvinnor och fem män, i åldrarna 11 till 74 år deltog i projektet. Alla deltagare har tillgång till bil, sex av dem har egen bil, sex har gemensam bil i hushållet och de trettonde personen är under arton men i hushållet finns bil.

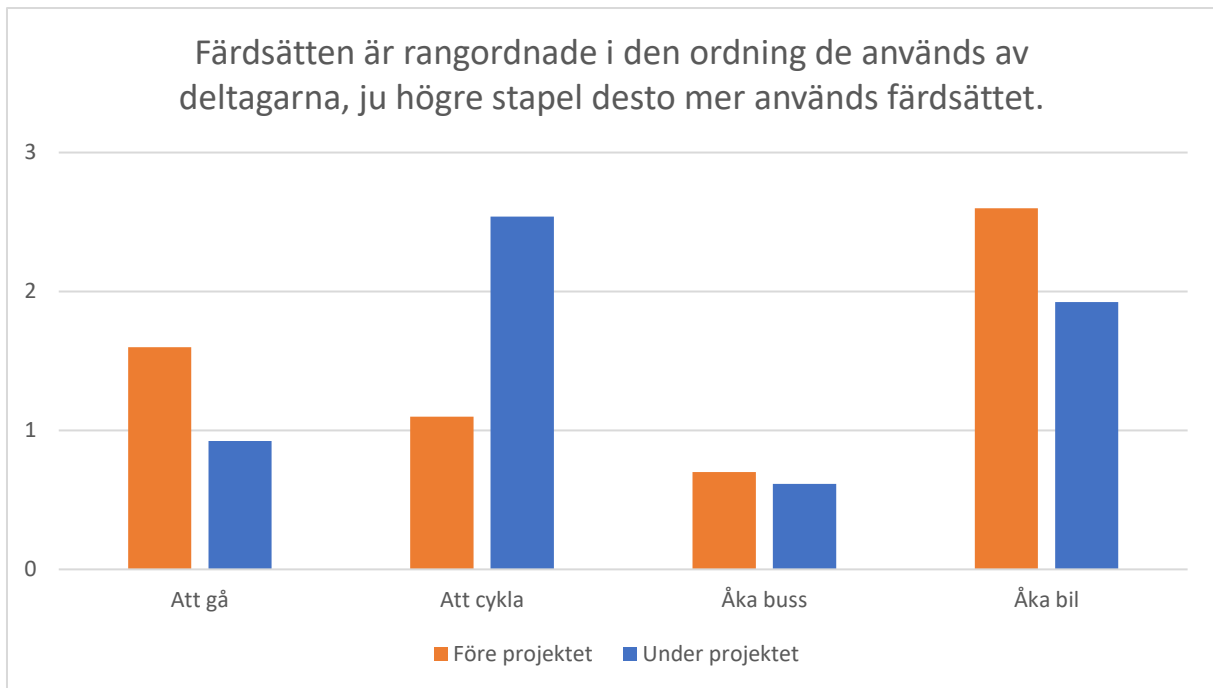
Av deltagarna cyklar de flesta någon eller några gånger i veckan under barmarkssäsongen. Under vintern uppgav de flesta att de inte cyklar eller att de cyklar väldigt sällan.

Resvanor

Mest använda trafikslag

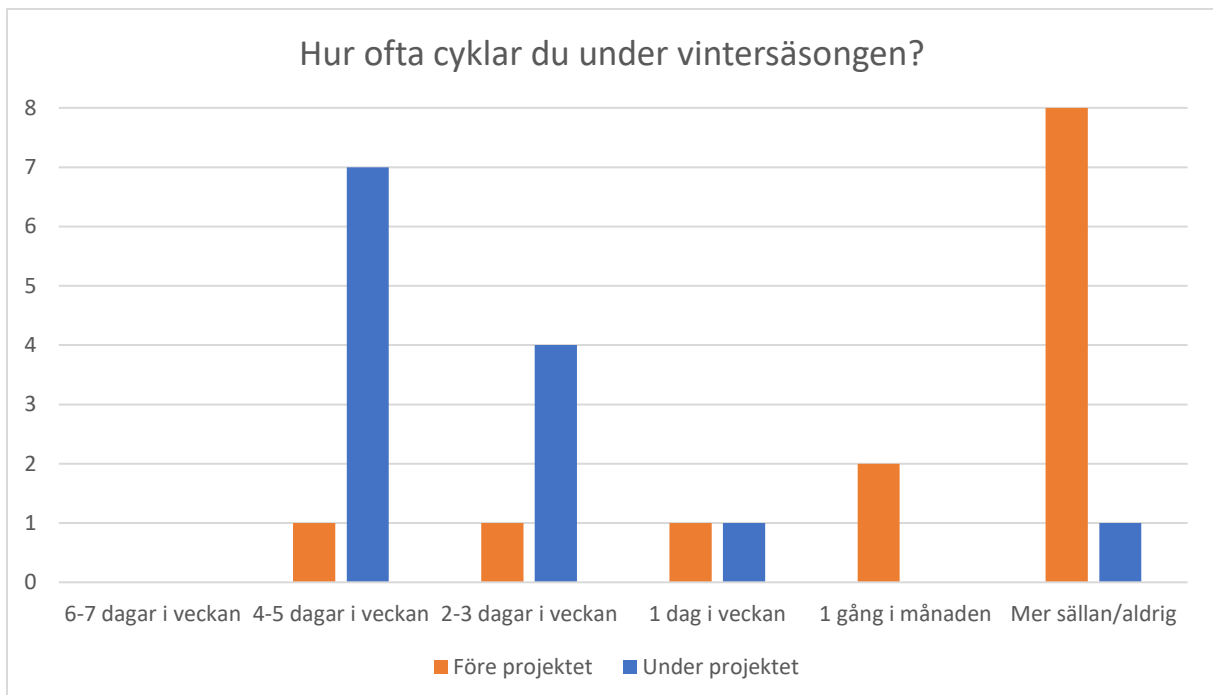
Inför projektet var bilen det trafikslag nio av deltagarna uppgav att de använde oftast. Tillsammans innebar det att bilen var det färdmedel deltagarna använde oftast, följt av att gå, cykla och att åka buss. Under projektets gång var cykeln det vanligaste färdmedlet följt av bilen, att gå och att cykla. Vid projektets slut uppgav 7 av deltagarna att cykeln var det färdmedel de använde oftast, medan tre av deltagarna uppgav att bilen var deras vanligaste transportsätt.

Hur mycket cyklar deltagarna?

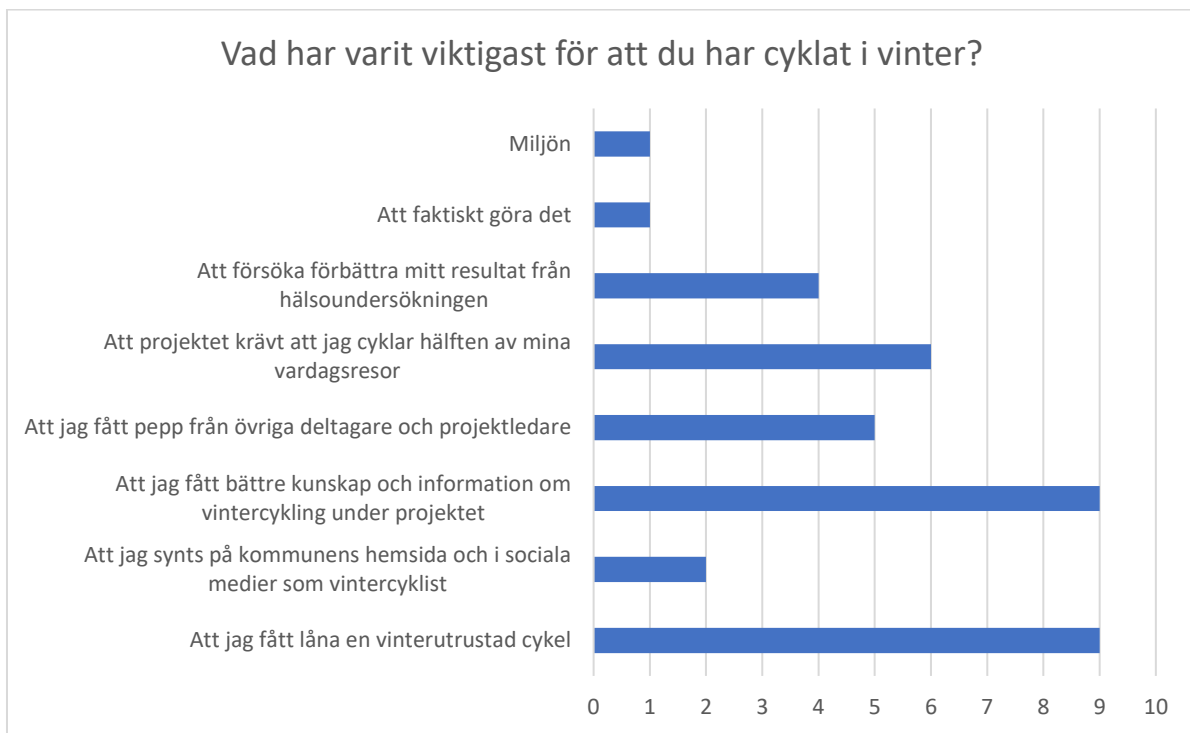
Före projektet var det endast tre av deltagarna som uppgav att de cyklade något varje vecka på vintern, av dem var det bara en som cyklade 4-5 gånger i veckan. De flesta av deltagarna, åtta stycken, uppgav inför projektet att de väldigt sällan eller aldrig cyklade vintertid.

När deltagarna svarade på samma fråga i slutet av projektet uppgav sju av deltagarna att de cyklat 4-5 dagar i veckan och fyra stycken att de cyklat 2-3 dagar i veckan under projektperioden.

När de efter projektet svarade på vad som kunde få dem att cykla mer handlade svaren bland annat om vädret, vinterväghållningen och att få ihop familjelivet och arbetslivet.

Som viktigaste anledningar till att deltagarna cyklat under vintern uppgavs att de fått låna en vinterutrustad cykel och att de under projektets gång fått mer kunskap och information om vintercykling.

Att fortsätta cykla eller inte, det är frågan

Tio stycken av deltagarna uppger att de med stor sannolikhet kommer att cykla även nästa vinter. Två av dem svarar att de kanske kommer att cykla nästa vinter och en av dem svarar att den inte kommer att cykla nästa vinter.

När de uppger varför de kommer att fortsätta cykla handlar anledningarna om att det är roligt att cykla, att får dem att må bra och bli piggare, att det är enkelt (enklare än de trott) och att det är bra både för ekonomin och miljön.

Cykelolyckor under vintern

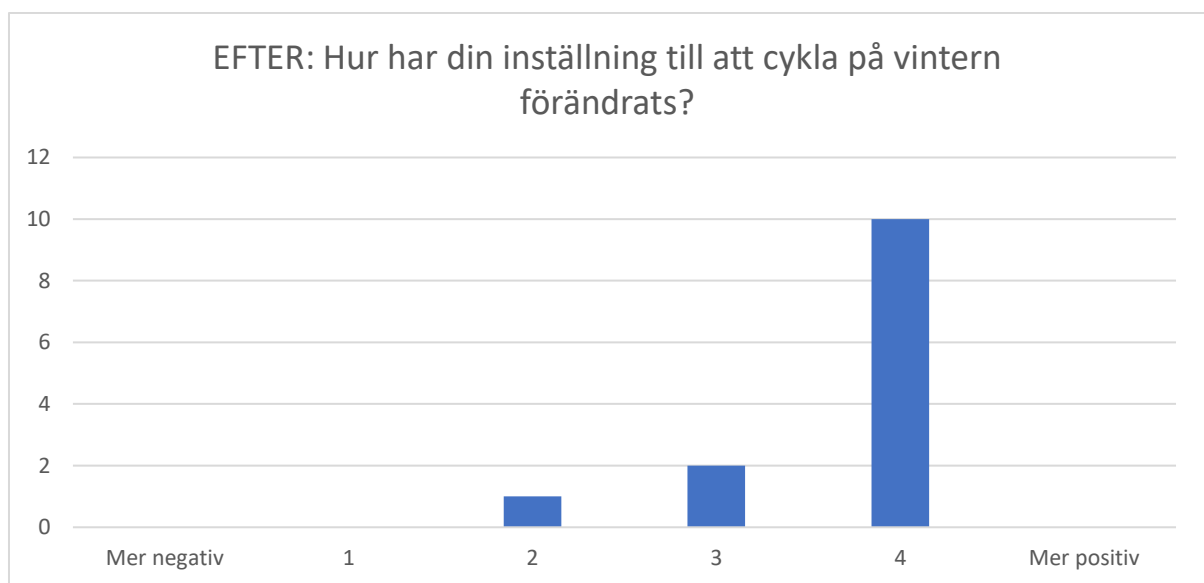
Fyra av deltagarna uppger att de råkat ut för en cykelolycka under vintern. De uppger att de vid något tillfälle ramlat eller kört omkull med cykeln, antingen på grund av mycket snö eller för att de tagit en kurva snävt. Inga av dessa fall har lett till allvarliga skador.

Inställning till vintercykling och Luleå som cykelstad

Att cykla på vintern

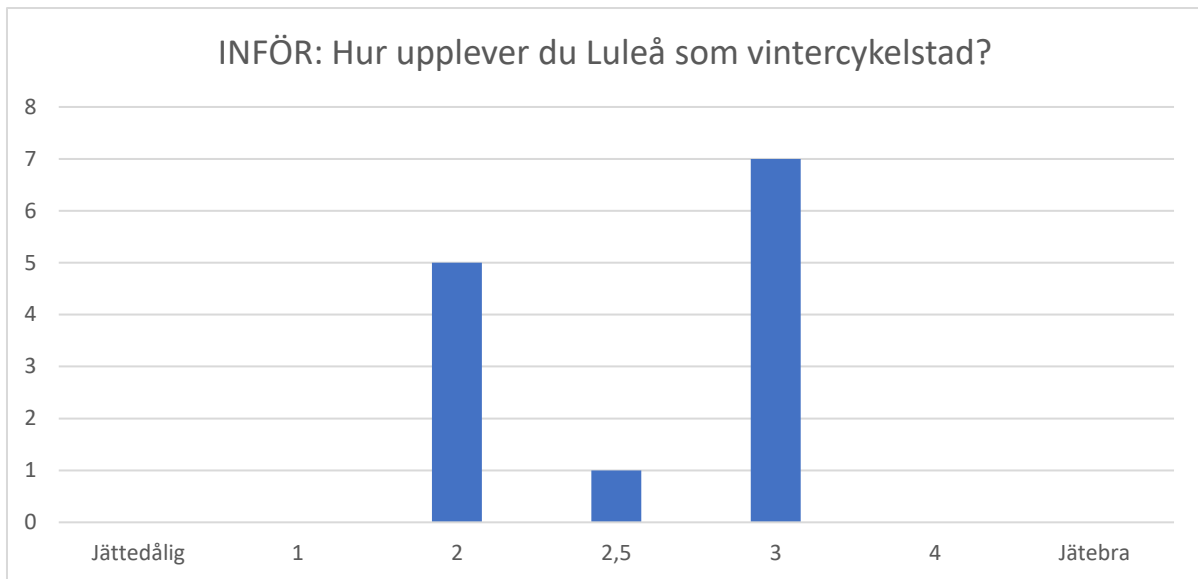
Det var få av deltagarna som vintercyklade före projektet. Vissa svarade att de aldrig provat att cykla på vintern tidigare och några att de cyklade på vintern när det var yngre. Anledningarna till att de inte cyklade varierade. Flera uppgav att de tycker att det är kallt och att de inte vet hur de ska klä sig för att inte frysa eller för att bli för varm. Andra anledningar var att det är bekvämt att ta bilen, att deras cykel saknar utrustning för att cykla på vintern, att det är dåligt plogat och att de är rädda för att halka eller ramla.

Deltagarna uppgav inför projektet att de tycker att vintercykling känns svårt. Efter projektet uppger alla deltagare utom en att de fått en mycket mer positiv inställning till att cykla på vintern. Bland de lämnade kommentarerna nämns att det var lättare än de trodde och att det blev roligare efterhand man vant sig vid att cykla.

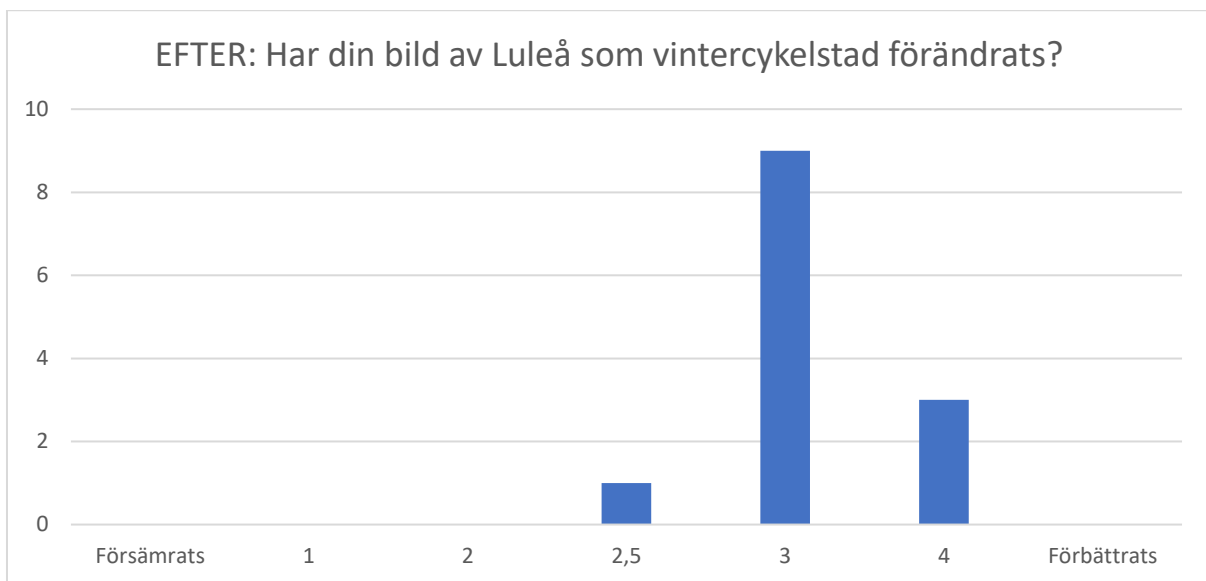

Luleå som vintercykelstad

Trots att de flesta av deltagarna inte provat att cykla på vintern hade hälften ändå en bra bild av Luleå som en vintercykelstad och uppger bland annat att de sett att många andra cyklar på vintern.

Efter projektet uppgav alla deltagare utom en att deras bild av Luleå som vintercykelstad förbättrats. Bland kommentarerna nämns bland annat att det var bättre plogat än de trott och att med rätt kläder är det inte så kallt.

Vinterväghållning

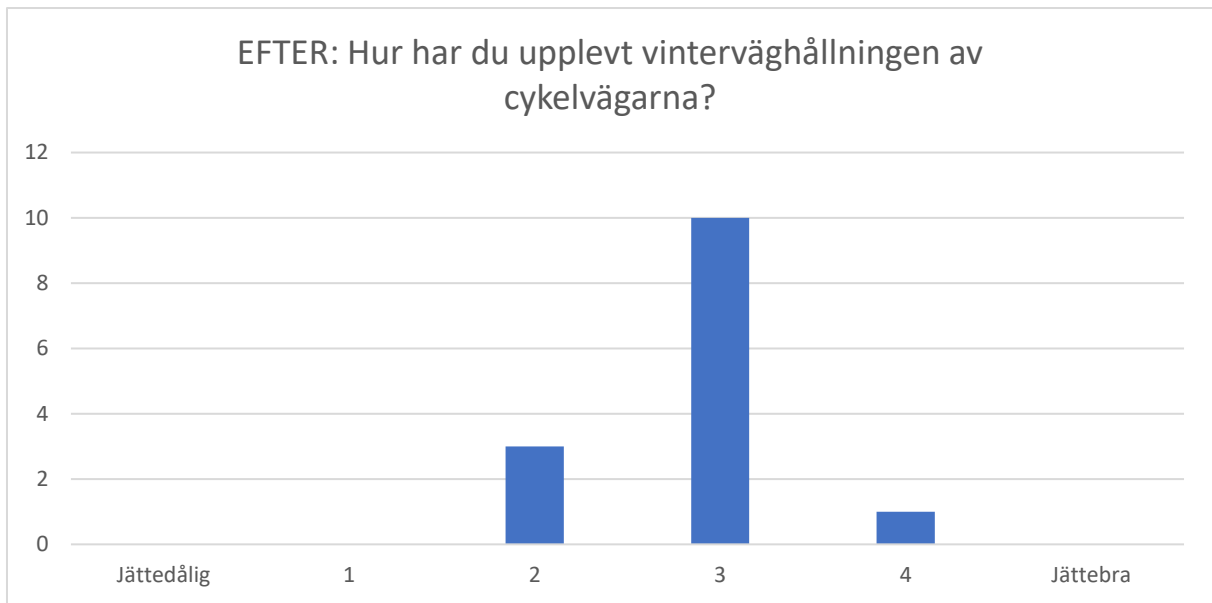
De flesta av deltagarna hade inför projektet en positiv bild av vinterväghållningen på cykelvägarna men lämnade ändå några frågor om hur det fungerar när det kommit mycket snö eller om det varierar vid olika tider på dygnet eller olika delar av staden.

Efter projektet uppgav alla deltagare att deras bild av vinterväghållningen förbättrats och några uppgav att det är bättre än de trodde att det skulle vara. En berättar att hens bild av vinterväghållningen blivit mer nyanserad och att det ofta är väldigt bra snöröjt.

Under vintern har deltagarna till största del upplevt vinterväghållningen som bra. Dock uppger de att det varierat en del beroende på när under dygnet de cyklat och mellan olika delar även om deltagarna även uppger att de har förståelse för att cykelvägarna prioriteras olika och att det har snöat mycket i vinter. En framför också i sin kommentar att hen är nöjd med lyhördheten vid felanmälningar och att dessa saker snabbt åtgärdats.

Projektet Vintertramparna

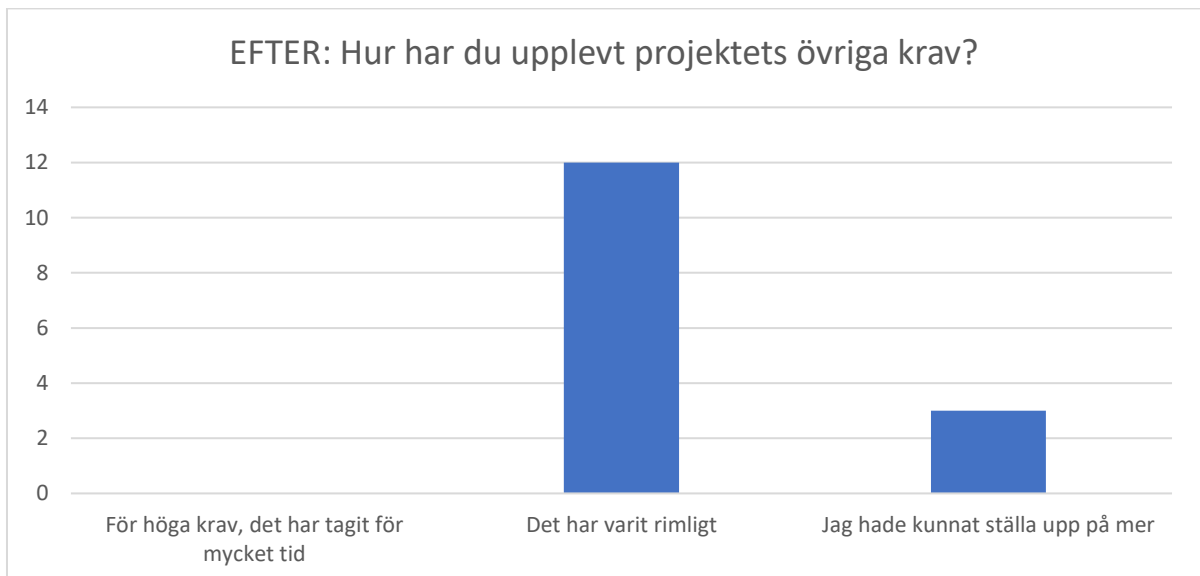
Alla deltagare svarar att de tycker att kommunen bör genomföra projektet även nästa vinter. Deltagarna skulle alla rekommendera någon de känner till att vara med i Vintertramparna eller ett liknande projekt om det skulle genomföras igen.

Inför projektet upplevde de flesta av deltagarna att det skulle bli utmanande att under vintern cykla hälften av vardagsresorna. Efter projektet upplevde i stort sett alla att det hade varit en rimlig målsättning och en av deltagarna tyckte till och med att det hade varit för lätt att uppnå kravet. Bland kommentarerna nämndes att det ibland varit svårt att ta cykeln på grund av vab och jobbet och att man ibland valt bilen då det varit väldigt kallt.

När det gällde övriga krav, att fylla i resedagboken, att delta på månadsträffarna och att vara med i intervjuer på kommunens facebook, upplevdes detta som rimligt och några uppgav dessutom att de hade kunnat ställa upp på fler saker under vintern. Någon av deltagarna uppgav att det hade varit lite struligt med resedagboken i pdf-format medan någon annan hade tyckt att det varit lätt att fylla i resedagboken via datorn. Hälsoundersökningen uppskattades.

Cykeln och dess utrustning

De flesta av deltagarna tycker att den lånade cykeln har fungerat bra eller mycket bra. Två tycker inte att cykeln de lånat fungerat för dem eller varit svår att cykla på vid vinterväglag.

Många är väldigt positiva till att cykla med elcykel vintertid och att det hjälpt dem mycket. Även vinterdäck på cykeln har varit uppskattat. Annan utrustning som nämns som en hjälp har varit lampa, slalomglasögon och cykelkorg.

Flera uppger att de funderar på att köpa en cykel liknande den de lånat. Någon säger att de kommer skaffa vinterdäck till sin egen cykel. Och några att de som lånat en "vanlig cykel" har köpt eller funderar på att köpa en elcykel.

Vilka var deltagarnas största aha-upplevelser i vinter?

Nedan följer de aha-upplevelser deltagarna fick under vintern;

- Vilket bra hjälpmedel elcykeln är.
- Att jag orkade och stod ut! Att när rutinen kommer in så går det av sig själv.
- Att det funkade så bra. Inga omkullkörningar.
- Kylan är det minsta problemet -> går alltid att klä sig. Viktigare att hålla reda på hur kallt det är i kombination med blåsten.
- Det går faktiskt att cykla på is och snö.
- Att det är ganska många som cyklar även på vintern.
- Hur lätt det är cykla med elcykel på vintern. Skönt att slippa tänka på att parkera bilen. Hur viktigt det är att början och slutet är enkelt.
- Att batteriet (elcykeln) håller i minus 25 grader. Att det är enklare att cykla när det är 25 minus & nyplogat än i vår- och smältningstider.
- Att cykla på vintern fungerar bra.
- Att jag tordes cykla, cykeln kändes stabil och säker på vägen.
- Att det går att cykla!
- Jag har cyklat väldigt mycket tidigare vintrar men haft närmare så jag tänkte det skulle gå lätt att cykla men avståndet & tungtrampade vägar sänkte motivationen.
- Att det var röjt på cykelvägar och att det gick så lätt med en elcykel. Att cykla på isvägen en tidig morgon i 20 minusgrader när solen gick upp var en grymt häftig upplevelse.

Hur får vi fler att cykla på vintern?

Inspirera andra till vintercykling

Alla tretton deltagare svare att de skulle rekommendera andra att också börja vintercykla. Av dem svarar tio att de redan inspirerat någon annan att börja vintercykla.

Förslag och tips från vintertramparna

Nedan följer förslag från deltagarna på hur vi kan få fler att börja cykla på vintern.

- Uthyrning av elcyklar, man får hyra dem under ett visst antal månader.
- Bygga fler ordentliga, asfalterade cykelvägar!
- Göra utmaningar på företag/universitetet typ tävlingar att den som cyklat längst får en cykel, eller företag mot varandra, för att motivera. Tänker att det funkar bäst när alla har chans att vara med :)
- Cykelverkstad, finns på LTU varje vår/sommar. Engagera fler i det.
- Kanske ett vintertramparna där man cyklar med egen cykel och får vinterdäck av kommunen istället för cyklar. Kan ha större grupp.
- Anordna cykelrundor för allmänheten.
- Information i media.

- Chansen att ha aktivitet/prova på tex elcykel.
- Ex info eller kurs om vintercykling. Informera i skolor, friskvård via arbetet att cykla.
- Tävlingar på Facebook, ex cykla denna sträcka & skicka en printscreen från Runkeeper.
- Filma fina vintercykelvägar och lyft i olika sammanhang.
- Mer resurser till underhåll av cykelbanor + lyft detta.
- Fler inomhusparkeringar för cyklar.
- Belöna på något sätt.
- Berätta om nuvarande gruppmedlemmars bättre hälsa och kondition.
- Skotta cykelvägarna bättre.
- Göra en vintertramparna men med fler deltagare, har träffat flera personer som vill börja cykla men inte kommer igång. Då kanske ett deltagande med egen cykel men ändå "arrangerat" kunde vara lösningen.
- Vid olika evenemang på typ isväg låta folk få prova på olika vintercyklar.
- Bidrag elcykel för vintertramparna. Tydligare info om var det plogas. Samla info på webben om vintertrampning?
- Låta fler få testa en elcykel ex som när vi var i Södra hamn & de som ville fick testa en elcykel.

Deltagarnas resvanor ett halvår efter projektet

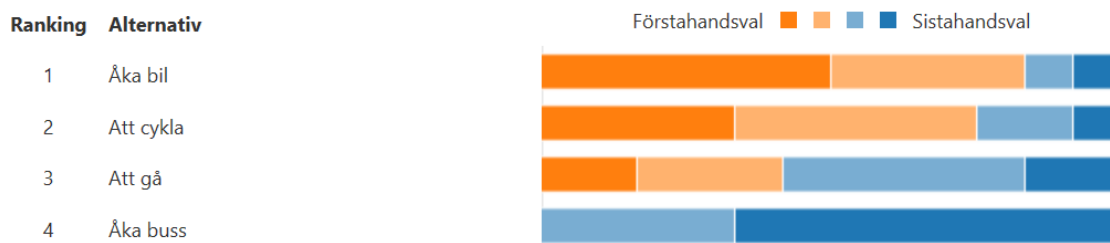
I november 2018 skickades en enkät ut till deltagarna med frågor om hur deras resvanor sett ut efter projektet och hur de ser på att cykla kommande vinter. Tolv av projektets tretton deltagare besvarade enkäten.

Alla svarade att de brukar prata med personer i sin omgivning och vintercykling och nio av dem uppger att de inspirerat någon annan att börja vintercykla.

Inför projektet svarade nio av deltagarna att bilen var det färdmedel de använde oftast. När deltagarna svarar på samma fråga ett halvår efter projektet har denna siffra sjunkit till sex stycken medan fyra stycken uppger att cykeln är deras vanligaste färdmedel och två stycken uppger att de går mest.

Rangordna färdätten i den ordning du använder dem idag. Placera det färdätt du använder oftast högst upp och det du använder mest sällan längst ner.

[Mer information](#)

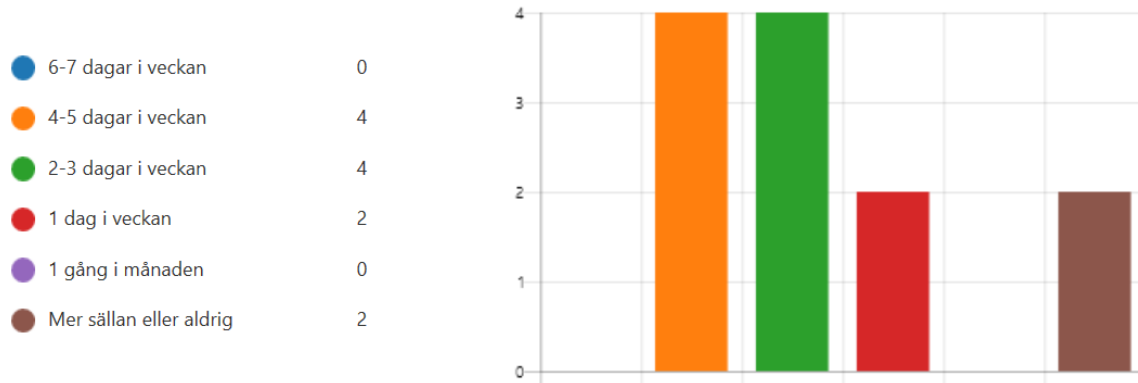

Sedan projektet avslutades uppger fyra av deltagarna att de cyklat 4 - 5 dagar i veckan och ytterligare fyra stycken att de cyklar 2 - 3 dagar i veckan. Detta tyder på att åtta av tretton

deltagare fortsatt cykla regelbundet flera gånger i veckan. Detta är i stort samma som deltagarna svarade att de cyklade under barmarkssäsongen inför projektet.

Hur mycket har du cyklat sen Vintertramparna?

[Mer information](#)

Inför projektet var det endast tre av deltagarna som uppgav att de cyklade någon dag varje vecka under vinterperioden. Åtta av dem svarade att de väldigt sällan eller aldrig cyklade vintertid. Under projektet var målsättningen att deltagarna skulle cykla hälften av sina vardagsresor och 11 av deltagarna uppgav vid projektets slut att de cyklat flera gånger varje vecka.

Nu ett drygt halvår efter att projektet avslutades svarar fyra stycken att de tror de kommer att cykla 4-5 dagar i veckan kommande vinter medan tre av deltagarna svarar att de tror att de kommer att cykla 2-3 dagar i veckan. Fyra av deltagarna svarar att de inte tror att de kommer att cykla i vinter varav en uppger att det är på grund av graviditet. Detta är en halvering jämfört med inför projektet.

Hur ofta tror du att du kommer att cykla i vinter?

[Mer information](#)

